

Dvije crtice o Jabuci

M. Pavasović, M. Pilić, M. Brkić*

SAŽETAK. Terenska istraživanja ne prolaze bez iznenađenja, novih pokušaja i provjere dobivenih rezultata. U radu očitavamo dva subjektivna doživljaja »terena«.

KLJUČNE RIJEČI: Jabuka, Brusnik, geomagnetska izmjera.

Slika 1. »GF smjer« penjanja

Pri prvom vizualnom kontaktu s tim divovm stršenjakom, prođe ti misao...pogledaj samo ovo čudo prirode ...

Polako približavajući se shvaćaš da to nije samo čudo prirode, već jedan izazov koji u tebi budi dozu adrenalina i želje da ga osvojiš. Iako impresioniran njegovom visinom i nepristupačnošću, moglo bi se reći negostoljubivošću (očito ne voli da ga se posjećuje; nekakav vuk samotnjak), kažem...ma ko' ga šiša, je on velik i opasan, ali pas koji laje, ne grize...

Iskrcaš se na njemu i gledajući ostatak ekipe kako dolazi, neizvjesnost polako raste, bliži se trenutak kad ćeš mu pogledati u oči, licem u lice. Odražnim korakom osvaja se prva serpentina, koja ti tiho u uho šapće...»odustani dok još možeš«...Prođe ti

Slika 2. Ratnici pred vrhom Jabuke

... ajme, Tonći traži da odustanemo ... ma ne dolazi u obzir ... makar i sam ispenjao taj komad stijene usred ničega ... Jabuku ...

nestrljivo očekujemo susret s nepoznatim ... zapovjedam Marku da odustanu od uspona na najmanji trag nesigurnosti ... no njihov osmijeh uvjerava me u odlučnost u dugo iščekivanu avanturu. ekipa koju bi svatko poželio ... pravi ratnici!

i dok s gumenjakom Svetog Mihovila radimo dir oko otoka, guštam okom mnoštvo smjerova ... iskačemo na jugoistočnoj 'punti'. skica otoka iz Juračićeve 'Jabuke u moru' sugerira da bi najlakši pristup mogao biti s jugoistoka, pa hrptom do vrha. imamo sreće. more je povoljno, možda 2, uz sjeverozapadnjak.

* M. Pavasović, M. Pilić, M. Brkić Sveučilište u Zagrebu, Geodetski fakultet, Zavod za geomatiku, Kačićeva 26, HR 10000 Zagreb, Hrvatska, mpavasovic@geof.hr, mpilic@geof.hr, mbrkic@geof.hr

Slika 3 i 4. Brusnik ... inače poznat po jastožerima ... a nama po iznenađujućim izmjerenim vrijednostima totalnog intenziteta većim za približno 300 nT od prediciranih uz pomoć IGRF i NGDC-720 modela

kroz glavu pitanje: »Mogu li ja to?«, a potom ti hrabrost ostatka ekipe da snagu da nastaviš dalje. Penjući se etapu po etapu, pogledavajući dolje na naše prijatelje novinare koji bijahu sve manji i manji, malim, ali sigurnim koracima približavaš se njegovu vrhu misleći...napokon...

Najednom ti se otvara prostranstvo bespuća Jadrana i pogled na obližnje otoke koji odmara i dušu i tijelo. Prioneš polako na posao, postavljaš instrument i pališ ga, no on, valjda impresioniran kao i mi, ne daje znakove života, kamo li volje da odradi svoj dio posla. »E sad bi ga najradije bacio niz ponor da mi ne treba za Brusnik!« Udahnusmo još malo onog morskog života (čitaj »zraka«), i onako, pomireni sa sudbinom da nam je put gore s poslovno-znanstvenog aspekta propao, krenusmo natrag.

*Eh, spustiti se
znanstvena je
fantastika naspram
penjanja...*

Eh, spustiti se znanstvena je fantastika naspram penjanja. Oprezno opipavajući svaki kamen, svaku stijenu, tražeći siguran oslonac, laganim koracima »skidamo« nadmorsku visinu od 97 metara. Dok te

znoj oblijeva, svaki se mišić, adrenalinskim djelovanjem, grčevito bori za opstanak tvog života. Trusna se stijena pod nogama lomi i odranja daleko u provaliju...Boga moliš da tamo dole nema nekog da ga ne poklopi. Do tad sam mislio kako se bojim visine, ali instinkt za preživljavanjem te tjera da prevladaš sve strahove...jer svjestan si, ako sad staneš da ti spasa nema...

Kažu da su prijatelji zvijezde, kad jednom ponestane sjaja, drugi mu svoj sjaj da...tako je meni snaga mojih prijatelja, dala sjaja da nastavim dalje. Približavajući se kraju, koncentracija je sve više slabila. Sad smo na onoj početnoj serpentini koja se najednom učinila visoka kao Eiffelov toranj. Počeo sam plaćati danak početnika i grčevito stiskao stijenu dok mi je život prolazio pred očima. Uz korisne savjete mog dobrog profesora, uspješno sam se »prizemljio« i onako zadihan, sa srcem u grlu, našem novinaru Tončiju izrekao prvo dojam: »Ovo je čisti adrenalin!«. Nisam lagao, uistinu i jest. Kako se prvi pamte, pamtit ću dugo ovaj svoj prvi, uspješni pokušaj penjanja koji je u meni probudio skrivenog planinara i želju da taj adrenalin ponovim.

Zbogom dive, vidimo se na godinu...

valja biti oprezan već na prvom koraku ... vibram baš i ne drži sklisku tamnu stijenu ...

ipak s lakoćom, kao po stepenicama, ulazimo u isprva kompaktne police ... no začas dolazi prvi izazov, sipar ... savladavamo ga u serpentinama, manjim, opreznim koracima ... onim poznatim »dva naprijed, jedan nazad« ...

svakih par koraka biram smjer uspona, provjeravam ekipu ... gledam izbjeći glatku stijenu požutjelu od isušene, skliske mahovine ... a ona se zauzvrat bez nagovještaja transformira ...

*...ovo ti je pola uvjeta
za ispit – kažem svom
diplomandu – A druga
polovica je da se
spustiš u komadu...*

postaje krajnje »krušljiva«, tako da čak i povećane police zahtijevaju provjeru ama baš svakog hvatišta i nožišta ...

naravno, nema klinova, penjemo slobodno i bez osiguranja. smjer je težine jedan

do dva.

ipak, pogled unatrag na gromade koje usput »skidamo« nagovještaju sav oprez potreban pri silasku ... drugi put ne treba zaboraviti ponijeti kacigu ...

dok Tončiju naša avantura odozdo izgleda »dramatično« ... strah nalazim jedino kod crne gušterice ... i osmijehujem se samo sebi ... ljudi su ti koji donose strah na ovaj otok!

i eto nas na vrhu – ručni GPS pokazuje 43-05-30,8; 15-27-35,5; 96 m – za samo 35 minuta.

... ne uživamo dugo u pogledu jer treba malo i raditi, izmjeriti anomaliju. znamo da je Jabuka građena od magnetske stijene gabra, a ova i od minerala magnetita, odgovorna za odavno poznato 'divljanje' igle kompasa u blizini otoka ...

... neočekivano nas oblijeva znoj dok prolazimo kroz menue PPM-a ... nešto gadno ne štima ... pa nije moguće da je Jabuku prevelik zalogaj za naš instrument ... morati ćemo provjeriti kod Ivana o čemu se radi ... razmišljam kako priopćiti ovu vijest novinarima i posadi policijskog broda Sveti Mihovil ... no i loša vijest je vijest ...

– ovo ti je pola uvjeta za ispit – kažem svom diplomandu – a druga polovica je da se spustiš u komadu ... ha ha ha

... za silazak nam je trebao »treptaj oka«, oko sat i pol. ... konačno je i Sveti Mihovil, koji je bez stanke bdio nad nama, mogao odahnuti ...

berlavi ...